

СОЦИЈАЛЕН ПЛАН НА ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА

2025-2028 ГОДИНА

Декември 2024 година

1. ВОВЕД

Согласно член 22 став 1 точка 7 од Законот за локалната самоуправа ("Службен весник на Република Македонија" бр.5/02 и "Службен весник на Република Северна Македонија" бр.202/24), општините се надлежни за вршење на работи од областа на социјалната заштита и заштита на децата – детски градинки и домови за стари лица, остварување на социјална грижа за инвалидните лица, децата без родители и родителска грижа, деца со воспитносоцијални проблеми, деца со посебни потреби, децата од еднородителски семејства, децата на улица, лицата изложени на социјален ризик, лицата засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол, подигање на свеста на населението, домување на лица со социјален ризик, остварување на право и воспитување на децата од предучилишна возраст.

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се остварува преку, мерки, активности, програми и политики за заштита од социјални ризици, превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните, со цел:

- Промовирање и одржување на социјалната сигурност на граѓаните,
- Спречување на социјалната исклученост,
- Подобрување на квалитетот на животот на граѓаните и
- Зајакнување на капацитетите на граѓаните за водење независен, активен и продуктивен живот.

Социјалната заштита се остварува и преку превземање на мерки и активности во вработувањето, стипендирањето, домувањето, заштита на семејството, заштита на децата, здравствената заштита, воспитанието и образованието и во други области согласно со закон.

Во оваа насока општините формираат Општински совет за социјална заштита. Општинскиот совет за социјална заштита го изготвува социјалниот план за подрачјето на општината кој содржи мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи во општината, анализа на капацитетите и расположливите социјални услуги, како и специфичните потреби за развој на социјални услуги на локално ниво.

Основната цел на овој план е да обезбеди рамка за следење и проценка на мерките на социјална заштита што се планираат да се спроведат со цел да се идентификуваат навреме и колку што е можно повеќе да се избегнуваат потенцијалните ризици кои ги ставаат одредени групи во сиромаштија и социјална исклученост.

1.1 ОПШТИНСКА СТРУКТУРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНИОТ ПЛАН

Социјалниот план на Општина Демир Капија го изготвува Општинскиот совет за социјална заштита.

Општинскиот совет за социјална заштита (во понатамошниот текст: ОССЗ) е формиран со Одлука на Советот на општината од 18.08.2020 година. Со решение бр.08-507/7 од 26.08.2024 година именуван е нов состав на советот со мандат од четири години. Во работата на ОССЗ учествуваат претставници од општинската администрација, претставник од ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Неготино, претставник од Центарот за вработување Неготино, претставник од основното училиште, претставник од детската градинка и претставник од МВР-ОВР Неготино. На ден 05.09.2024 година беше

одржана и првата конститутивна седница на новиот состав на ОССЗ на Општина Демир Капија.

Во рамките на општинската администрација согласно организационата поставеност, работите кои се однесуваат на надлежноста од областа на социјалната заштита и заштита на децата ги врши Одделението за јавни дејности при Секторот за нормативно-правни работи, јавни дејности и општи работи, каде е предвидено работно место, кое не е пополнето.

1.2 СОЦИО-ЕКОНОМСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ОПШТИНАТА

Општина Демир Капија се наоѓа во јужниот дел на Република Северна Македонија, односно југоисточниот дел на Тиквешката котлина на исклучително важна географско - стратешка положба. Зафаќа површина од 309 км². Градот се наоѓа на 115 метри надморска височина и е оддалечен 19 км јужно од Неготино, 29 км југоисточно од Кавадарци, 35 км северозападно од Валандово, 45 км северно од Гевгелија и 60 км југоисточно од Велес. Општина Демир Капија граничи со соседните општини: Неготино, Кавадарци, Гевгелија, Валандово и Конче.

Во состав на општината влегуваат следните населени места: градот Демир Капија и селата Барово, Бесвица, Бистренци, Драчевица, Дрен, Иберли, Клисуре, Кошарка, Копришница, Корешница, Прждево, Стрмашево, Челевец и Чифлик.

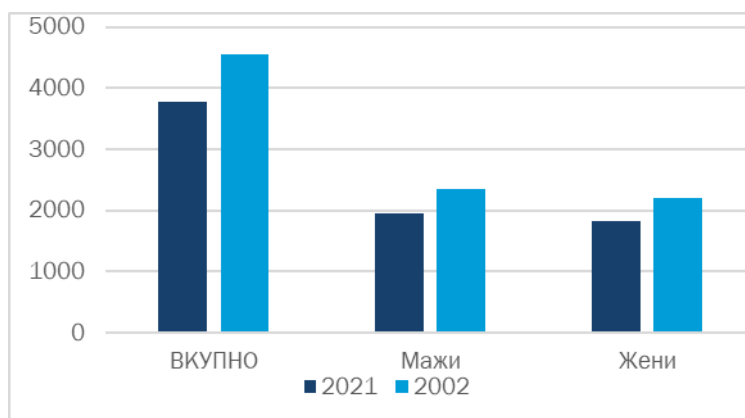
- **Демографски податоци на Општина Демир Капија, според пописот од 2021 година**

Според податоците од пописот од 2021 година, во Демир Капија и населените места на Општина Демир Капија живеат 3777 жители во 1443 домаќинства, а регистрирани се 2219 станови.

		ВКУПНО
Демир Капија	Пол - ВКУПНО	3777
	Мажи	1949
	Жени	1828

Табела бр.1

Извор: Државен завод за статистика

Споредено со податоците од пописот од 2002 година укажува дека населението има тенденција на постојано намалување (миграции) во поголемите општини или иселување

од државата во странство што е тренд во последните години и тоа претежно на млади образовни кадри.

Вкупно резидентно население по возрастни групи		ВКУПНО	
Демир Капија	Возрасна група - ВКУПНО	3777	%
	0-29	1149	30,42
	30-64	1876	49,66
	65-85+	752	19,90

Табела бр.2

Извор: Државен завод за статистика

Според табелата бр.2 можеме да заклучиме дека населението на возраст од 0-29 години е побројно во однос на бројот на старото население во нашата општина. Додека пак најбројна е популацијата од 30-64 години.

Според изјаснување по националната припадност во Општина Демир Капија состојбата е следна:

Етничка припадност и пол	Демир Капија		
	Пол - ВКУПНО	Мажи	Жени
Етничка припадност - ВКУПНО	3777	1949	1828
Македонци	3076	1584	1492
Албанци	14	1	13
Турци	376	208	168
Роми	37	20	17
Власи	2	2	-
Срби	130	66	64
Бошњаци	1	-	1
Други	26	14	12
Не се изјасниле	-	-	-
Непознато	-	-	-
Лица за кои податоците се превземен од административни извори	115	54	61

Табела бр.3

Извор: Државен завод за статистика

Според табелата бр.3 можеме да заклучиме дека во општина Демир Капија најбројно е населението од македонска националност, второ по бројност е населението од турска националност.

2. ИНСТИТУЦИОНАЛНО МАПИРАЊЕ

- **Податоци добиени од страна на Агенцијата за вработување – Центар за вработување Неготино**

Демир Капија	Вкупно	Од 15-19 год.	Од 20-24 год.	Од 25-29 год.	Од 30-34 год.	Од 35-39 год.	Од 40-44 год.	Од 45-49 год.	Од 50-54 год.	Од 55-59 год.	Од 60 год. и пов.

	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж
	106	53	2	1	11	6	11	10	8	5	9	5	12	6	5	1	12	8	17	8	19	3

Преглед невработени лица според возрастна структура со состојба на 30.09.2024 година

Според горенаведената табела прикажана според возрастната структура на невработените лица, можеме да заклучиме дека најбројни евидентирани во Центарот за вработување како баратели на работа се на возраст од 55-59 години и од 60+ години.

Демир Капија	Вкупно		НКВ		ПКВ и НСО		КВ		ВКВ		ССО		ВИШЕ СО		ВИСОКО СО		Магистр и		Доктори	
	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж
	106	53	43	21	5	1	11	5	0	0	42	23	0	0	5	3	0	0	0	0

Преглед на невработени лица според степен на образование со состојба на 30.09.2024 година

Според степенот на образование најголем број од невработените лица се неквалификуваните лица, а веднаш по нив се лицата со завршено средно образование.

Демир Капија	Вкупно		Македонски		Албанци		Турци		Роми		Срби		Власи		Бошњаци		Други	
	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж
	106	53	94	46	0	0	6	4	4	3	0	0	0	0	0	0	2	0

Преглед невработени лица според национална припадност со состојба на 30.09.2024 година

Демир Капија	Вкупно		Од 15-19 год.		Од 20-24 год.		Од 25-29 год.		Од 30-34 год.		Од 35-39 год.		Од 40-44 год.		Од 45-49 год.		Од 50-54 год.		Од 55-59 год.		Од 60 год. пов.	
	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж	се	ж
	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Преглед на невработени инвалидни лица според старосна структура со состојба на 30.09.2024 година

Исто така, согласно податоците можеме да констатираме дека во моментот се евидентирани вкупно 2 инвалидни лица кои се мажи на возраст од 30-34 години и од 35-39 години со завршено основно образование (неквалификувани).

Во Општина Демир Капија нема подрачна канцеларија на Агенцијата за вработување.

- **Податоци добиени од страна на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Неготино**

Бараните податоци од страна на ЈУМЦСР Неготино се однесуваат на мапирање на лицата од неколку аспекти односно невработеност/сиромаштија, лица со попреченост, старост, бездомништво, семејно насилство и родово базирано насилство, деца без родители и родителска грижа, деца на улица, лица корисници на вон-семејна грижа и друго.

Корисници на права на парична помош од социјална заштита	2024
Гарантирана минимална помош	33
Надоместок заради попреченост Вид попреченост:	
-со тешка или длабока интелектуална попреченост	4
-со најтешка телесна попреченост	6
-потполно слепо лице	/
-потполно глуво лице	5
Надоместок за помош и нега од друго лице	138
Надоместок на плата за скратено работно време	2
Додаток за домување	/
Траен надоместок	/
Еднократна парична помош	4

Најголем број се лица кои користат паричен надоместок за помош и нега од друго лице, а потоа гарантирана минимална помош.

	2024
Право на здравствена заштита	7

Корисници на права за заштита на децата	2024
Детски додаток	21
Посебен додаток	9
Еднократна парична помош за новороденче	10
Родителски додаток за дете	30
Додаток за образование	35
Партиципација	/

	2024
Право на социјална сигурност за старите лица	3
Услуги од социјална заштита	2024
Брак и семејство	
Бракоразводни постапки	1
Лица со нарушени партнерски и брачни односи	/
Дете на кое му се уредуваат односите со родителот со кој не живее	/
Малолетно лице кое сака да стапи во брак пред	/

полнолетство	
Жртва на семејно насилство	5
Сторител на семејно насилство	5
Заштита на деца	
Дете без родители и родителска грижа	1
Дете со попреченост	9
Дете во ризик	5
Дете во судир со закон	/
Малолетно лице под старателство	1
Надзор над вршење на родителско право	1
Одземање на родителско право	/
Посвојување	/
Заштита на возрасни	
Полнолетно лице со попреченост	15
Возрасно лице под старателство (целосно одземена деловна способност)	4
Возрасно лице под старателство (делумно одземена деловна способност)	/
Старателство на возрасно лице за посебен случај	/
Лице кое злоупотребува дроги и други психотропни супстанции	/
Лице кое злоупотребува алкохол или се лекува од алкохол	/
Возрасно лице со изречена алтернативна мерка	/
Возрасно лице по отпуштање од казнена установа	/
Лице жртва на трговија со луѓе	/
Бездомно лице	/
Старо лице	/
Носител на згизувачко семејство	/
Советувалиште за брак и семејство	/

Социјални услуги	2024
Услуги во домот	
Помош и нега во домот	28
Лична асистенција	4
Услуги на вон-семејна заштита	
Живеење со поддршка	/
Згрижување во друго семејство	/
Сместување во установа	/

Во Општина Демир Капија нема подрачна канцеларија на ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Неготино, за да граѓаните можат непосредно да ги користат услугите на информирање и упатување, што значи дека информирањето на граѓаните за правата од социјална заштита и расположливите социјални услуги е отежнато имајќи во предвид дека треба да се патува во Неготино.

- **Податоци добиени од страна на ООУ "Димче А.Габерот" Демир Капија**

Според податоците добиени од основното училиште во учебната 2024/2025 година запишани се 315 ученици од кои 164 (машки) и 151 (женски). Во редовниот образовен процес вклучени се 10 ученици со попреченост од кои 7 (машки) и 3 (женски). Во училиштето ангажирани се 5 образовни асистенти преку ОУРЦ "Маца Ѓорѓиева Овчарова" Велес.

- **Податоци добиени од страна на Здружение на пензионери Демир Капија**

Пензионерите се организирани во Здружение на пензионери Демир Капија, основано во 2010 година. Бројот на членови – пензионери за 2023 година изнесува 713, од кои 22 се корисници на инвалидска пензија. Здружението не располага со сопствен објект.

- **Активности кои Општина Демир Капија ги презема во поддршка на социјалната заштита и развојот на социјални услуги**

- **Проект "Народна кујна"**

Врз основа на Договор за соработка и заедничко финансирање бр.03-814/1 од 31.10.2014 година во Општина Демир Капија се спроведува проектот "Народна кујна" во соработка со Министерството за социјална политика, демографија и млади, Меѓуопштинскиот центар за социјална работа Неготино и ЈОУДГ "Борис Трајковски" Демир Капија со кој се обезбедува топол оброк за лица со социјални проблеми (13 корисници).

Дополнително со Одлука бр.08-383/19 од 17.06.2024 година за сопствено учество на Општина Демир Капија во реализација на проектот "Народна кујна за лица со социјални проблеми" во Демир Капија донесена од Советот на општина Демир Капија обезбедени се финансиски средства за уште 7 корисници до 31.12.2024 година.

Корисници на оваа услуга се приматели на социјална помош и лица во социјален ризик.

На овој начин се овозможува подобрување на квалитетот на животниот стандард на оваа социјално ранлива категорија на лица.

- **Проект за подобрување на социјалните услуги – услуга помош и нега во домот**

Општина Демир Капија во соработка со Здружението за поддршка и развој Хуманост (лиценциран давател на социјални услуги) од 2020 година го спроведува проектот за подобрување на социјалните услуги од видот Помош и нега во домот за стари лица, финансиран преку МТСП. Услугата обезбедува помош во вршење на основни активности од секојдневниот живот до 80 часа месечно, за лица со намален функционален капацитет кои не можат сами да се грижат за себе, со цел да се оспособи корисникот за само-помош односно да ја врати, стекне или одржи способноста самиот да се грижи за себе, за да продолжи да живее во сопствениот дом и да води независен живот во заедницата. Заклучно со 2024 година оваа услуга можат да ја користат 29 лица.

- **Проект за воспоставување на Регионален советуващиен центар за помош и поддршка на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство**

Општина Демир Капија заедно со општините: Кавадарци, Неготино и Росоман врз основа на Меморандум за соработка бр.09-230/1 од 10.03.2022 година склучен со Здружение за родова еднаквост Визија Кавадарци, учествува со финансиски средства во Проектот "Воспоставување на Советувалишен центар за помош и поддршка на жртви на родово

базирано и семејно насилство", заради финансиска одржливост за непречено функционирање на Советувалишниот центар.

Услугите кои се пружат во Советувалиштето се: советување и поддршка од социјален работник, психосоцијално советување и поддршка од психолог/психотерапевт, правно советување и поддршка, менторство и економско јакнење.

Целта е да се подобри пристапот до специјализирани сервиси за жени и деца на родово базирано и семејно насилство на локално/регионално ниво, како и да се спречи повторување на идно насилство кај жртвите преку надминување на траумите и последиците од преживеаното насилство, овозможување на економско јакнење и осамостојување на жените жртви на насилство како и спречување на трансгенерациското насилство преку надминување на траумите и последиците од преживеаното.

➤ **Проект "Општинско корисна работа"**

Веќе неколку години се спроведува проектот ОКР во соработка со UNDP преку кој се овозможува обука на невработени лица за здобивање со стручни квалификации за вршење на одредени работи и задачи, а истиот се планира да продолжи. Преку оваа социјална услуга директно се обезбедува помош и можност за вработувања на маргинализираните лица на територијата на општината. Преку работното ангажирање невработените лица се стекнуваат со вештини и работно искуство, со што во иднина ќе можат полесно да се вклучат во пазарот на трудот.

➤ **Проект "Јавни работи"**

Веќе неколку години се спроведува проектот "Јавни работи" во соработка со Агенцијата за вработување за работно ангажирање на невработени лица за вршење на јавни работи, а истиот се планира да продолжи. Преку оваа услуга општината врши работно ангажирање на невработени лица со ниски квалификации и приматели на социјална помош.

3. СОЦИЈАЛНИ РИЗИЦИ

Социјалниот ризик е состојба што има потенцијал да го отежни или оневозможи непреченото општествено функционирање на поединецот, семејството и на одредена група, поради старост, болест, попреченост, повреда или смрт може да дојде во ситуација да има потреба од социјална помош.

Според податоците од мапирањето за овој социјален план, во општина Демир Капија се детектирани следните социјални ризици:

- **РИЗИК ОД СТАРОСТ И СТАРЕЕЊЕ – потреба од помош и нега на стари лица во домашни услови и активно стареење**

Староста – сфатена како неможност за самостојно физичко издржување, поради што се јавува потреба од нега, е идентификувана како најголем социјален ризик.

Согласно демографските податоци од пописот од 2021 година, Општина Демир Капија има 1057 жители со возраст над 60 години што претставува 28% од вкупното резидентно население во општината. Од нив 713 лица се членови на Здружението на пензионери Демир Капија. Нивните барања се обезбедување на простор наменет за посети, престој и дружење на пензионерите, каде што пензионерите ќе имаат можност да поминуваат квалитетно исполнето време во дружење, муабет, друштвени игри (играње на шах, табла, карти и др).

Исто така, согласно добиените податоци дел од старите лица, жители на Општина Демир Капија се корисници на социјални услуги: помош и нега во домашни услови и лична асистенција.

Потребата за услугата помош и нега во домашни услови е една од најбараните услуги.

✚ Општина Демир Капија има воспоставена соработка со лиценциран давател на овој вид на услуга.

➤ **РИЗИК ОД СИРОМАШТИЈА – намалување на приходната сиромаштија и вработување**

Невработеноста кај активните баратели на работа, без оглед дали се работи за млади лица или лица во поодминати години е проблем од големо значење и води кон сиромаштија и миграција од Демир Капија. Според податоците во табелите погоре, од вкупната бројка на активни баратели за 2024 година, најголем процент се невработени лица кои се над 60 години, лица пред пензионирање, а како следна категорија е возраста од 55 до 59 години.

Согласно податоците од ЈУМЦСР во 2024 година за подрачјето на Општина Демир Капија има 33 корисници на гарантирана минимална помош.

Со цел полесно справување со сиромаштијата и намалување на овој ризик, Општина Демир Капија има реализирано бројни мерки и активности како парична помош, дистрибуција на прехранбени пакети и новогодишни пакетчиња, обезбедување топол оброк за лица во социјален ризик.

➤ **РИЗИК ОД ПОПРЕЧЕНОСТ – деца/лица со попреченост**

Согласно добиените податоци од основното училиште во учебната 2024/2025 година во редовната настава се вклучени 10 деца со попреченост. Имајќи предвид дека низ годините бројот на децата со попреченост во редовна настава во основно образование континуирано се зголемува, услугата образовни асистенти за помош и поддршка на учениците со попреченост во текот на образовниот процес се реализира преку ОУРЦ "Маца Ѓорѓиева Овчарова" Велес. Има потреба од асистенти не само во училиштата, туку и во градинките. Односно за да може да ги даде резултатите инклузијата треба да биде сеопфатна и континуирана, а не како што е сега – ја има само во основните училишта, а во градинките и средните училишта не.

Имајќи предвид и дека родителите тешко се соочуваат со атипичниот развој на своето дете и не го носат на проценка, потребно е во иднина да се направи прецизно мапирање на децата и лицата со попреченост на територијата на општината.

Кај ризикот од попреченост клучна е систематската поддршка на семејствата со лице со попреченост па дури и давање услуги на психолошко советување за прифаќање на состојбата во која се нашло семејството, со цел помош за семејството да ја задржи функционалноста.

Бројот на полнолетни лица со попреченост изнесува 15.

Бидејќи општината нема воспоставена соработка со лиценциран давател на услугата лична асистенција, а истата е барана и потребно е во иднина истата да се реализира.

4. СОЦИЈАЛНА ПРЕВЕНЦИЈА И СОЦИЈАЛНИ УСЛУГИ

Мерките на социјална превенција се реализираат за заштита од социјални ризици, спречување на појавата на социјални проблеми и ублажување на последиците од настанатите социјални проблеми на граѓаните.

Мерките на социјална превенција, се утврдуваат во годишната програма за социјална заштита.

Социјални услуги кои се обезбедуваат согласно Законот за социјалната заштита, се:

1. услуги на информирање и упатување;
2. услуги на стручна помош и поддршка;
3. услуги на советување;

4. услуги во домот;
5. услуги во заедницата и
6. услуги за вон-семејна заштита.

4.1 Постоечки социјални услуги

4.1.1 Услуги на информирање и упатување - согласно член 71 од Законот за социјалната заштита овие услуги се обезбедени преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Неготино и преку членовите на ОССЗ.

4.1.2 Услуги на стручна помош и поддршка - согласно член 72 од Законот за социјалната заштита овие услуги се обезбедени преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Неготино.

4.1.3 Услуги на советување - согласно член 73 од Законот за социјалната заштита овие услуги се обезбедени преку ЈУ Меѓуопштински центар за социјална работа Неготино. Услуги на стручна помош и поддршка и советување на жени и деца жртви на родово базирано и семејно насилство нуди и Регионалниот советувашилен центар.

4.1.4 Услуги во домот

- **Помош и нега во домот** – во општина Демир Капија услугата за помош и нега на стари лица во домашни услови се спроведува од страна на Здружението за поддршка и развој Хуманост, лиценциран и овластен давател на социјални услуги со финансиски средства обезбедени од страна на Министерството за социјална политика, демографија и млади (МСПДМ) преку потпишување на Управен договор со МСПДМ и поддршка од Општина Демир Капија преку обезбедување на простор во сопственост на општината за испорака на услугата. Во моментот услугата се обезбедува за 29 стари лица од страна на 14 негователи. Согласно со барањата на граѓаните кои имаат потреба од ваквиот тип на услуга истата има потреба од проширување на капацитетите преку вработување на нови негователи и опфат на поголем број на корисници.
- **Лична асистенција** – во моментот услугата се обезбедува за 2 лица од страна на Црвен крст Неготино.
- **Образовни асистенти на ученици со попреченост во редовен образовен процес** – оваа услуга се реализира во основното училиште од страна на 5 образовни асистенти ангажирани од ОУРЦ "Маца Ѓорѓиева Овчарова" Велес.

4.1.5 Услуги на дневен престој

- **Реинтерграција** – како социјална услуга е обезбедена од страна на Општина Демир Капија и во рамки на проектот Општинско –корисна работа, организиран со поддршка на УНДП (ОКР). Станува збор за обезбедување на обука на невработени лица кои потешко се вклучуваат на пазарот на трудот. Со овој проект се обезбедува нивно социјално вклучување преку работно ангажирање со скратено работно време заради стекнување на одредени вештини и понатамошно постепено вклучување на пазарот на труд. Резултатите од овој проект се видливи, конкретно преку ЈОУДГ Борис Трајковски Демир Капија, невработени лица се

здобија со лиценци како квалификација за вршење на работи и задачи како негователи.

- **Ресоцијализацијата** – како социјална услуга општината ја организира преку својата активност насловена како Јавни работи. Преку неа се врши ангажирање на невработени лица од евиденцијата на приматели на социјална помош во јавните претпријатија основани од општината, во периодите кога се јавува потреба од дополнителен број на работници – во сезонскиот период кога обемот на работни задачи за одржување на јавните зелени површини и јавните прометни површини (улицы) е зголемен, кога има потреба од извршување на дополнителни активности надвор од предвидените програми за работа. На овој начин, со работно ангажирање на оваа категорија на граѓани им се овозможува социјално вклучување и дополнителен паричен надоместок.

4.1.6 Услуги на вон-семејна заштита

- **Живеење со поддршка** - оваа услуга на територијата на Општина Демир Капија се спроведува од страна на Здружението за поддршка и развој Хуманост, преку раководење со станбени единици за живеење со поддршка. Услугата живеење со поддршка се обезбедува преку 24-часовна поддршка во 3 мали станбени единици за живеење со поддршка. Со оваа услуга се опфатени вкупно 15 корисници на услугата со интелектуална попреченост, деинституционализирани од Специјалниот завод Демир Капија, како и корисници од билошки семејства.
- **Сместување во установа** - на територијата на Општина Демир Капија постои државна установа за сместување на лица со пречки во менталниот развој ЈУ Специјален завод Демир Капија, која обезбедува сместување, згрижување, здравствена заштита, рехабилитација, работна и окупациона терапија, во согласност со способностите на корисниците и нивната здравствена состојба. Моментално во заводот се сместени околу 40 корисници со интелектуална попреченост, но исто така Специјалниот завод Демир Капија, раководи со 11 станбени единици за живеење со поддршка од кои 8 се на територија на општина Демир Капија, додека 3 се на територија на општина Неготино. Во станбените единици во Демир Капија се сместени вкупно 40 корисници на услугата со интелектуална попреченост.

4.2 Нови социјални услуги

За воспоставување на нови социјални услуги засновани на потребите на зедницата, а воедно истите ќе овозможат подобри услови за живот, но и подобра и посилна заедница, Општина Демир Капија во наредниот период планира поддршка и подобрување на постоечките услуги и воспоставување на нови социјални услуги засновани од потребите на зедницата.

4.2.1 Услуги на информирање и упатување

- **Стручно лице од областа на социјалната заштита**– службеник во општината што ќе работи на социјалните прашања и ќе биде одговорен за социјалните услуги.
- **Инсталирање алатка Accessibility Helper sidebar** – со инсталирање на алатката на web страната на општината ќе се олесни пристапот до информациите на лицата со попреченост, со неколку можности за зголемување на фонтот на

буквите/броевите, навигација со тастатура, читлив фонт, боја на контраст и подвлечен линк.

- **Виртуелен центар за поддршка ОАСИС** – целта на оваа веб платформа е да информира, упатува за потребите на лицата со попреченост и достапните услуги наменети за нив. Исто така оваа платформа дава и поддршка на семејствата на лица со попреченост. <https://virtuelencentaroasis.mk/>. Оваа веб платформа е раководена од Здружението за поддршка и развој Хуманост.

4.2.2 Услуги на советување – Воспоставувањето на оваа услуга ќе се реализира во соработка со стручни граѓански организации од оваа област и истата ќе овозможи психо-социјална поддршка и едукација на родителите кои имаат деца со попреченост – интелектуална попреченост, (аутизам, даунов синдром, глуви и наглуви). Во иднина оваа поддршка може да се дава преку специјално креирана платформа за поддршка, информирање на семејствата на глуви и наглуви лица <https://www.silent-project.online/mk>, раководена во Северна Македонија од Здружението за поддршка и развој Хуманост.

4.2.3 Услуги во домот

- **Лична асистенција** – согласно податоците од мапирањето општина Демир Капија, има потреба од воспоставување на услугата лична асистенција за поддршка на лицата со попреченост.

Услугата лична асистенција опфаќа индивидуална помош и поддршка за лица од 6 до 65 годишна возраст, со намален функционален капацитет, со цел да се овозможи независно и самостојно живеење, активно и рамноправно учество во заедницата, како и вршење на секојдневни активности, кои лицата без попреченост вообичаено ги вршат без поддршка. Личната асистенција вклучува: помош и поддршка во вршење основни и инструментални активности од секојдневниот живот, помош и поддршка на работното место, образовните институции, центрите за рехабилитација, помош и поддршка во заедницата и други активности од интерес на лицето, до 80 часа месечно. Корисници на услугата се лица со потешка и најтешка телесна попреченост и потполно слепи лица.

Оваа услуга ќе придонесе кон независно и самостојно живеење на лицата со попреченост и нивно активно и рамноправно учество во заедницата, обезбедувајќи поддршка за нивно осамостојување, согласно индивидуалните потреби. За воспоставување на оваа услуга општината ќе соработува со веќе лиценциран давател на услугата или ќе поттикне организации кои работат во доменот на социјална заштита за воспоставување и лиценцирање на услугата лична асистенција на лица со попреченост.

4.2.4 Услуги во заедницата

- **Центар за поддршка на лица со попреченост** – согласно мапирањето детектирана е потребата од отварање на центар за поддршка на лица со попреченост. Услугата опфаќа дневно згрижување, индивидуални активности за стекнување животни и работни вештини, социјални, културни и рекреативни активности, едукација, социјална поддршка на лицата и нивните семејства и други сродни активности. Корисници на услугата ќе бидат, лица со попреченост, маргинализирани лица. За воспоставување на оваа услуга општината ќе соработува со организација која работи во доменот на социјална заштита.
- **Сензорна соба** - за помош и поддршка на учениците со попреченост детектирана е потребата од опремување на просторија со сензорно визуелни елементи во

основното училиште или како посебна просторија во дневен центар, со што ќе се овозможи простор за поттикнување на психо-моторниот развој на учениците со попреченост и на децата од предшколска возраст каде се намалува или засилува стимулацијата на одредено сетило во зависност од дијагнозата.

- **Младински центар** – воспоставувањето и целта на овој центар е да се обезбеди соодветен и безбеден простор за подобрување на благосостојбата на младите, личниот развој, социјалниот и професионалниот живот на младите, менталното здравје преку имплементирање на посебни програми кои ќе обезбедуваат информации од важен интерес за младите и други аспекти од животот на младите, неформалното учење, младинско учество, рурален туризам, заштита на животната средина, вработување и претприемништво.
- **Центар за здраво и активно стареење** – центарот за активно и здраво стареење ќе има за цел кон зголемување и унапредување на здравјето и социјалната благосостојба на старите и возрасни лица. Преку имплементирање на посебна програма за работа на центарот за здраво и активно стареење ќе се овозможи имплементација на содржини кои придонесуваат за активно учество и одржување на вештини и потенцијалите на старите и возрасни лица, услуги за обезбедување поддршка во заедницата; промовирање на здрави животни стилови, социјализација, спроведување и адаптирање на програмските активности согласно нивните потреби, одржување на физичкото и менталното здравје и намалување на појавата на деменција, обезбедување на повисок квалитет на живот во заедницата, меѓугенерациска соработка во заедницата. За воспоставување на оваа услуга ќе се обезбеди простор во сопственост на општината и истиот ќе биде опремен според потребите за имплементирање на програмата на центарот за здраво и активно стареење.

4.2.5 Услуги на вон-семејна заштита

- **Живеење со поддршка** – Иако оваа услуга е веќе воспоставена, согласно постојаните барања за сместување од страна на МСПДМ, ЈУ Центрите за социјална работа како и барања од биолошки и посвојувачки семејства истата услуга има потреба од проширување на капацитетите за сместување. Оваа услуга ќе се реализира со лиценцирани даватели на социјална услуга, поддржани од МСПДМ.

Идентификување на социјалните ризици и услуги за нивно надминување

Социјален ризик	Спецификација на социјални ризици	Постоечки услуги	Постоечки човечки ресурси	Развој на нови услуги	Потребни ресурси
1. Старост	1.1 Стари лица над 60 години	Помош и нега во домот	- координатор на услугата -сертифицирани негователи - опремен простор - вработени во ЈУМЦСР Неготино	- Проширување на капацитетите на услугата помош и нега во домот - Центар за здраво и активно стареење	- негователи - координатор на активности во центарот за здраво и активно стареење
	1.2 Стари лица со попреченост				
	1.3 Стари лица со хронични болести				
2.Сиромаштија	2.1 Невработени млади лица	-Општинско корисна работа - Народна кујна -Јавни работи	вработени во ЈУМЦСР Неготино	- услуги за информирање и упатување - услуги на советување - услуги на стручна помош и поддршка - услуги во заедницата	- Давател/и на социјалните услуги - Специјален едукатор и рехабилитатор -Тренинг провајдери - Психолог - Младински центар - Волонтери - НВО
	2.2 Активни баратели на работа				
	2.3 Долгорочно невработени лица над 50 години				
	2.4 Ниско квалификувани лица				
3.Попреченост	3.1 Лица со интелектуална попреченост	-образовни асистенти	- училишен психолог - училишен педагог - училишен тим на инклузија - вработени во ЈУМЦСР Неготино -матични лекари	- услуга во домот: лична асистенција - услуга во заедницата: центар за поддршка на лица со попреченост - сензорна соба	- Координатор на услугата лична асистенција - Сертифицирани лични асистенти на лица со попреченост - Координатор на услугата за центар за поддршка на лица со попреченост - Воспитувач - Специјален едукатор-рехабилитатив
	3.2 Лица со физичка попреченост				

Потребни капацитети

Нова услуга	Форма	Инфраструктура (постоечки во изградба, потребна реконструкција, потребна адаптација, нема) и опрема	Капацитет/опфат (број на корисници, површина. итн.)	Потребни финансиски средства	Извори на финансирање или начин на прибирање на потребните финансиски средства	Планирана соработка со:	Време/период на реализација:
Услуги за советување	Психо-социјална поддршка и едукација	Општински простории	20 корисници на услугата	738.000,00 денари	-Европска Унија -МСПДМ -Други донатори	-ЈУМЦСР Неготино -Здруженија на граѓани	2025-2026
Услуга во домот	Лична асистенција	Обезбеден канцелариски простор од страна на општината	-20 корисници на услугата -76м2 простор	6.988.800,00 годишно 27.955.200,00 денари (за 4 години)	- МСПДМ -Европска Унија -Други донатори	-Здружение Хуманост -МСПДМ -ЈУМЦСР Неготино	2025-2028
Услуга во заедницата	Центар за поддршка на лица со попреченост	Реконструкција и адаптација на простор	24 корисници на услугата	-3.705.000,00 денари за воспоставување на услугата -1402,00 денари дневно по корисник за услуга 30.854,00 денари месечно по корисник 8.885.952, 00 годишно 35.543.808,00 за 4 години	-Европска Унија -МСПДМ -Општински буџет -Други донатори	-МСПДМ -Здружение Хуманост -ЈУЦСР Неготино	2026-2027
Услуга во заедницата	Сензорна соба	Обезбеден простор од страна на ООУ	15 корисници -ученици со попреченост	600.000,00 денари (за опремување)	-Европска Унија -Општински буџет -Други донатори	ООУ Димче Ангелов Габерот	2026-2027
Услуга во заедницата	Младински центар	Адаптација на постоечки објект	30 корисници на услугата	11.131.500,87 денари за адаптација на простор 324.000,00 денари годишно 1.296.000,00 (за 4 години)	-Европска Унија -Општински буџет -Други донатори	-Здруженија на граѓани -Младински совет	2026-2028
Услуга во заедницата	Центар за здраво и активно стареење	Обезбеден канцелариски простор од страна на општината	Над 50 корисници на услугата -70м2 простор	300.000,00 денари	Буџет на општина Д.Капија	Здружение на пензионери	2025 година

5. Лиценцирање на даватели на услуги

Дозвола за вршење работи од областа на социјална заштита, односно лиценцата за работа на давателите на социјалните услуги ја дава Министерството за социјална политика, демографија и млади, согласно Законот за социјална заштита и согласно нормативите и стандардите за давање на социјални услуги коишто ги пропишува министерот.

18.12.2024 година
Демир Капија

Општински совет за социјална заштита
Претседател
Јулијана Гацева

